

"Suur kunstnik on ka inimesena suur,"

nendib Estonia teatri parukategija ja tema eluning teatrikogemusi arvestades võib tal õigus olla.

Oleme garderoobis, on püüpanev, 12. jaanuar ja äsja on lõppenud päevane "Boheemi" etendus.

Oma kauni ja pehme häälega alustab üle maailma tuntud lauljatar **Soile Isokoski** päris siirana ja usutavana tunduvat ülistuslaulu Estonia teatri inimestele, dirigendist (Paul Mägi) ja "esimesest armastajast" (Vello Jürna) alates kuni riituride, jumestajate ja kammijateni välja. Lauljatar on õnnelik ja tänulik. Ta ei nimeta ülivõrdeid (maailma)taseme mõttes, aga leiab, et etendused olid väga emotsionaalsed, orkester mängis suure pingega ja suggestiivselt, partneritega (Vello Jürna, Väino Puura, Nadia Kurrem) oli haruldaselt kerge ja hea esineda. Ta ütleb imetlevalt, et kogu Estonia oli tõesti ühest eesmärgist haaratud ja see eesmärk oli kunsti teenimine. Ta oli hämmastunud teatripere omavahelise suhtlemise soojusest ja liigutatud sellest, et kohtas lauljaid, kes käisid teda kuulamas mõlemal etendusel.

"Boheemi" etenduste dirigent Paul Mägi lausus omakorda kiidusõnu külalissolisti kohta:

"Soile Isokoski tuli meie lavastusse loomulikult ja lihtsalt, kergesti ja kiiresti. Midagi polnud tarvis seletada ega paika panna. Ta mõistis otsekohe oma partnerite vokaalset omapära ja suutlikust, teda oli kerge juhatada ning temaga oli nauding koos musitseerida."

Estonia-poolne panus nendest etendustest saadud kunstielamusse oli lähedane maksimaalsele. Nauditavad olid ansamblid niihästi koos Vello Jürnaga kui Väino Puuraga. Väga tormilise sümpaatiapuhangu teenis publikult Vello Jürna oma aariatega.

Ja õigus oli lauljannal, kui ta tunnustavalt orkestrit nimetas. Orkester musitseeris. Puccini muusika suure joonega dramaatiline fraas oli niihästi võimas, tundlik kui nüansirikas. Paul Mägi nõudis oma muusikutelt parimat ja kõik õnnestus pea laitmatult. Vahest *piano* oleks võinud kõlada veel

Autori foto.
Primadonnat tuldi tänama ka otse publiku hulgast.

vaiksemalt, sest Soile Isokoski meisterlik ja värviderohke mängimine nüanssidega oli tihti *piano* ja *mezzoforte* mail. Seal omandas tema hääli kümneid varjundeid ja tundeirvendusi, iga muusikaline mõte oli filigraanselt viimistletud, peensusteni mõtestatud ja lõpuheli välja peetud – kaunis, helisev, kohati lausa valu tegevalt täiuslik. Ja siis *forte*, kaunis ja kande! Reedesel etendusel oli kuni III pildini tunne, et lauljanna oma täisvõimsust siin Estonias valla ei päästagi. Ja ega ta tegelikult oma täiskõlaga, tõesti ei suurustlenud, aga selleest kulminatiivsetel kohtadel võttis tema *forte* kuulaja hingetuks...

Veel võiks lisada, et Soile Isokoski on paar aastat Kuopio kiri-

kus mänginud orelit, juhatanud koore ja laulnud solistina. Ka praegu armastab ta mitmesugust muusikat, aga ikkagi lauldavat – lisab ta selgituseks oma nüüdismuusikaharrastusele. Ta laulab vana- ja tuluut muusikat, vaimulikku, *Lied*'i, ooperit, oratooriumi. Orkestriga, klaveriga, oreliga. Ta on teinud koostööd paljude väga nimekate dirigentidega, aga meelidirigent on Claudio Abbado ja lemmiklava on Viini *Musikverein*.

Otsesid lauluõpetajaid ütleb Soile Isokoski endal olnud olevat mitu, ta nimetas oma Kuopio-aegset pedagoogi Seija Mikkone ja Londoni lauluproffessorit Donald Irwingit. Lciab aga, et õige palju on võimalik õppida suurte teatrite (Viini Riigiooper, New Yorgi Metropolitan jt.) kogunud repetiitorite-pianistide käest, kes vokaalkunstist tohutult palju teavad.

Veel ütleb Soile Isokoski, et praegu on tal kavas palju rolle Mozarti ooperitest, kuid peagi lisanduvad uued osad, nagu Liu Puccini ooperis "Turandot", esimese Wagneri-osana Elsa ooperis "Lohengrin" ja ehk ka mõni Verdi ooperi kangelanna.

Mimi oli Soile esimene osa ooperilaval kümme aastat tagasi Helsingi Rahvusooperis ja on väga armas tänini. Võisime meiega imetleda, et tema mängitud lauldud Mimi on tugeva hingege noor elurõõmus tütarlaps, kes ei tea ette oma kurba saatust. (Tih-tipeale on Mimid traagilised juba I pildis ja "valmistuvad surema" oma ekspositsioonist alates.) Soile Isokoski ütleb ise nii: "Mimi on elav ja vahva. Ta on tugev isiksus. Ta tahab armastada ja ta julgeb armastada ning temas jagub hingejõudu viimaste hetkede- ni – teiste lohutamiseks ja julgustamiseks. Selline on minugi elumoto: elada iga päeva kui võimalikku viimast, kogu oma elujõu, ande ja võimaluste piires, nii õnnelikult kui vähegi võimalik."

Soome lauljatar Soile Isokoski laulab tavaliselt maailma suurte lavadel, vahetevahel ka Helsingis.

Ehk kohtume temaga veel ka Tallinnas.

VIRVE NORMET

stap
ana
pää-
jes-
lles,
pina
uri-
saa-

an-
o ta
19

ih-
irtse
pää-
kul-
n ka
vate
cuv:

op.
Fan-
naat,
vale
). a.

üks
teh-

fisto
loom-

am-
hea"

rtita
ning

rasia
iran-

r op.
ia f-

kõr-
dale

anis-
soha-

õiki
näära

AUD